

Bráněnkovití (Diptera: Stratiomyidae) Jizerských hor a Frýdlantska

Stratiomyidae (Diptera) of the Jizerské hory Mts and Frýdlant region (northern Bohemia, Czech Republic)

Rudolf ROZKOŠNÝ¹⁾ & Pavel VONIČKA²⁾

¹⁾Ústav botaniky a zoologie, Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity,
Kotlářská 2, CZ – 611 37 Brno; e-mail: rozk@sci.muni.cz

²⁾Severočeské muzeum, Masarykova 11, CZ – 460 01 Liberec;
e-mail: pavel.vonicka@muzeumlb.cz

Abstract. Results of a survey of the family Stratiomyidae in the Jizerské hory Mts and Frýdlant region in 2002–2007 are presented. Altogether 374 specimens of 13 species of Stratiomyidae were recorded by means of sweeping, combined flight traps, emergence traps, Malaise and yellow pan traps. *Beris hauseri* Stuke, 2004 was found in Bohemia for the first time.

Key words: Diptera, Stratiomyidae, Jizerské hory Mts, Frýdlant region, Czech Republic, Bohemia, faunistics

ÚVOD

Podle Woodleye (2001) zahrnovala celosvětová fauna bráněnek více jak 2 650 druhů, od této doby však bylo popsáno dalších několik desítek druhů. Mnoho druhů se vyskytuje především v tropických a subtropických oblastech, ale právě jejich poznání je zatím jen nedostatečné. V Evropě zahrnuje čeleď 138 druhů v 27 rodech (Rozkošný 2005), jeden nový druh byl doplněn v nedávné době (Stuke 2004). Současný počet druhů zjištěných na území České republiky je 66, z toho bylo 55 druhů zjištěno na území Čech a 62 na území Moravy (Rozkošný 2006).

Všechny významnější údaje o morfologii a biologii larev a dospělců čeledi byly shrnuty v monografii evropských druhů (Rozkošný 1982–1983), která zahrnuje i určovací klíče, popisy, rozšíření a poznámky o praktickém a hygienickém významu. Před několika lety byla zveřejněna monografie akvikolních druhů střední Evropy (Rozkošný 2000). Úroveň poznání čeledi zvláště v některých částech republiky je poměrně vysoká, např. v posledních deseti letech byly zveřejněny poznatky o bráněnkách Pálavy (Rozkošný 1998), Bílinska a Duchcovska (Rozkošný & Barták 2000), Národního parku Podyjí (Rozkošný et al. 2005) a Kokořínska (Nerudová-Horsáková 2006). Z Jizerských hor a Frýdlantska nebyly dosud zveřejněny žádné faunistické údaje. Všechny druhy zjištěné během výzkumu v letech 2002–2007 jsou pro sledované území nové.

Čeleď Stratiomyidae je starobylá skupina, zahrnující v naší fauně řadu reliktních druhů, které ve střední Evropě postupně vymírají. Nepřekvapuje proto, že mezi bráněnkami nacházíme větší počet druhů řazených mezi kriticky ohrožené, ohrožené a zranitelné. Ty však patří převážně mezi druhy s vodními larvami, které nebyly v zájmovém území zjištěny.

METODIKA A MATERIÁL

Materiál byl získán v letech 2002–2007 následujícími metodami sběru (uvedené zkratky jsou použity v přehledu druhů): CFT – combined flight traps – stroke traps (nárazové pasti), ET – emergence traps (emergentní pasti), MT – Malaise traps (Malaiseho pasti), YPT – yellow pan traps (žluté misky), vše J. Preisler & P. Vonička lgt.; SW – sweeping (smýkání vegetace sítí), J. Preisler lgt. Podrobněji tyto metody popisuje Vonička (2008). Veškerý materiál determinoval první z autorů a je uložen ve sbírce Severočeského muzea v Liberci.

Přehled lokalit

Údaje k lokalitám jsou uvedeny v následujícím pořadí: číslo a název lokality (obec, část obce, chráněné území, vrchol apod.), faunistický mapový čtverec (Pruner & Míka 1996), nadmořská výška, biotop. Některé lokality jsou rozděleny na více biotopů, které jsou označeny písmeny. V přehledu druhů jsou uvedeny pouze názvy a čísla lokalit. Vymezení a charakteristika sledovaného území viz Vonička & Višňák (2008). Použité zkratky: NPR – národní přírodní rezervace, PR – přírodní rezervace, PP – přírodní památka.

[1] **Bílý Potok**, 5157, 450 m, rybníčky sv. od žel. stanice (prameniště, mokřad). [2] **Bukovec PR**, 5158: [2a] lesní prameniště na jv. svahu, 920 m; [2b] Pralouka, 900 m (horská louka, prameniště); [2c] Upolínová louka, 880 m (horská louka, mokřad). [3] **Černousy-V Poli**, 5056, 250 m, soustava rybníků východně od osady (mokřad u přítoku do rybníka, potok). [4] **Fojtka** (obec Mníšek), 5156, 430 m, potok Fojtka (mokřad). [5] **Frydlant**, 5056, 320 m, břehy řeky Smědě. [6] **Horní Pertoltice** (obec Pertoltice), 5056, 300 m, Hraniční rybník (mokřad, olšina). [7] **Horní Polubný** (obec Kořenov), 5258, 700 m, mokřady a louky jv. od osady. [8] **Jedlový důl PR**, 5257, 670 m, potok Jedlová (les). [9] **Kořenov**, 5258, 680 m, potok a mokřiny pod žel. stanicí. [10] **Krásná Studánka** (obec Liberec), 5156, 380 m (mokřady, louky). [11] **Křížový vrch PR**, 5056, 320-350 m (les, mokřad). [12] **Lučany nad Nisou**, 5257, 640 m, vlhké louky u koupaliště severně od obce. [13] **Malá Strana PR**, 5257, 700-720 m (louky, mokřady, rybníček, potok). [14] **Meandry Smědě PR**, 5056: [14a] rybníček sv. od rybníku Dubák, 220 m (mokřad, podmáčená olšina); [14b] Filipovka (obec Višňová), 230 m, břeh řeky Smědě. [15] **Oldřichov v Hájích**, 5156, 400 m, louky v okolí obce. [16] **Rašeliníště Jizerky NPR**, 5157-5158, 860 m, Klugeho louka (rašeliníště). [17] **Rašeliníště Jizery NPR**, 5158, 830 m, Velká Jizerská louka východně od PR Rybí loučky (rašeliníště, rašelinná smrčina, břeh Jizery). [18] **Rejdice** (obec Kořenov), 5258, 650 m, potok Ješkrabec (mokřad). [19] **Rybí loučky PR**, 5158, 850 m (rašeliníště, rašelinné smrčiny). [20] **Šolcův rybník** (jižně od Raspenavy), 5156, 350 m, Holubí potok (mokřad, olšina). [21] **Tichá říčka PP**, 5257, 750 m, vlhké louky, rašeliníště). [22] **U Kyselky** (jižně od Nového Města pod Smrkem), 5257, 600 m, údolí Ztraceného potoka (mokřad, les, potok). [23] **Zlatá Olešnice**, 5258, 460 m, Dračí potok před ústím do Zlatníku (mokřiny).

VÝSLEDKY A DISKUSE

Přehled zjištěných druhů

B! – nový druh pro Čechy.

Actina chalybea Meigen, 1804

Středo- a jihoevropský druh rozšířený hlavně v zóně listnatých lesů.

Rejdice [18]: 25.V.2005, 1 ♂ (SW). **Rašeliníště Jizerky NPR [16]**: 3.-16.VI.2005, 1 ♂ (YPT).

Beris chalybata (Forster, 1771)

Evropský druh vázaný hlavně na stinná stanoviště.

Bukovec PR [2b]: 29.V.-10.VI.2003, 3 ♀♀ (CFT); 7.VI.2004, 4 ♂♂, 13 ♀♀ (SW). **Frydlant [5]**: 22.V.2006, 3 ♂♂, 11 ♀♀ (SW). **Horní Polubný [7]**: 19.VI.2006, 1 ♀ (SW). **Jedlový důl PR [8]**: 19.-30.V.2005, 3 ♂♂ (MT). **Kořenov [9]**: 19.VI.2006, 1 ♂, 18 ♀♀ (SW). **Malá Strana PR [13]**: 6.V.2003, 1 ♀ (SW); 16.-29.V.2003, 1 ♀ (MT); 2.VI.2004, 1 ♂, 2 ♀♀ (SW). **Meandry Smědě PR [14a]**: 19.-31.V.2005, 4 ♂♂, 5 ♀♀ (MT); 9.VI.2006, 1 ♀ (SW). **Oldřichov v Hájích [15]**: 24.V.2003, 5 ♀♀ (SW). **Rašeliníště Jizery NPR [17]**: 10.-26.VI.2003, 1 ♂ (MT). **Rejdice [18]**: 25.V.2005, 3 ♂♂, 5 ♀♀ (SW); 3.-19.V.2005, 3 ♂♂ (YPT), 1 ♂, 12 ♀♀ (ET); 19.-30.V.2005, 6 ♂♂, 14 ♀♀ (YPT); 16.VI.-5.VII.2005, 2 ♂♂ (ET). **Rybí loučky PR [19]**: 29.V.-10.VI.2003, 1 ♀ (CFT). **Šolcův rybník [20]**: 30.IV.-18.VI.2002, 2 ♂♂, 4 ♀♀ (MT); 8.VI.2004, 1 ♀ (SW). **Tichá říčka PP [21]**: 6.V.-2.VI.2004, 15 ♂♂, 8 ♀♀

(CFT); 2.-25.VI.2004, 1 ♂, 15 ♀♀ (MT); 8.VI.2004, 1 ♂, 1 ♀ (SW); 14.-29.VIII.2004, 2 ♀♀ (YPT). U Kyselky [22]: 2.-20.VI.2006, 1 ♂ (YPT). Zlatá Olešnice [23]: 4.VI.2004, 1 ♂, 1 ♀ (SW).

Beris clavipes (Linnaeus, 1767)

Evropský druh rozšířený od severní Skandinávie po Španělsko a Kavkaz. Preferuje vlhké až bažinaté louky a okolí pramenišť.

Bukovec PR [2b]: 22.VI.2005, 1 ♀ (SW). **Horní Pertoltice [6]:** 14.V.-14.VI.2007, 1 ♀ (MT). **Oldřichov v Hájích [15]:** 24.V.2003, 13 ♂♂, 3 ♀♀ (SW). **Šolcův rybník [20]:** 30.IV.-18.VI.2002, 6 ♂♂, 3 ♀♀ (MT); 8.VI.2004, 1 ♀ (SW).

Beris geniculata Curtis, 1830

Převážně horský druh, který je rozšířen hlavně v západní a střední Evropě, chybí ve Skandinávii, Finsku, Dánsku, Belgii a Holandsku, na jihu zjištěn v Itálii a Rumunsku.

Kořenov [9]: 19.VI.2006, 3 ♀♀ (SW). **Šolcův rybník [20]:** 8.VI.2004, 1 ♂ (SW). **Zlatá Olešnice [23]:** 4.VI.2004, 3 ♀♀ (SW).

Beris hauseri Stuke, 2004

B!

Nedávno popsáný druh, který je zatím známý z Holandska, Německa a Švédska, jeden z paratypů pochází z jižní Moravy, další nálezy z této oblasti uvádí Rozkošný et al. (2005). Nálezy z Jizerských hor jsou prvními doklady o výskytu v Čechách.

Bukovec PR [2a]: 26.V.2006, 2 ♂♂, 7 ♀♀ (SW); [2c]: 26.V.2006, 1 ♂ (SW). **Horní Polubný [7]:** 19.VI.2006, 1 ♀ (SW). **Kořenov [9]:** 19.VI.2006, 1 ♂ (SW). **Rejdice [18]:** 25.V.2005, 1 ♂, 2 ♀♀ (SW).

Beris morrisii Dale, 1841

Evropský druh rozšířený od Anglie a jižního Švédska po Španělsko a Bulharsko. Vyskytuje se podél potoků a říček, hojnější je v podhorských a horských oblastech.

Bílý Potok [1]: 5.-29.VII.2005, 1 ♀ (MT). **Fojtka [4]:** 7.VII.2004, 26 ♂♂, 4 ♀♀ (SW). **Jedlový důl PR [8]:** 19.-30.V.2005, 1 ♀ (MT); 12.VII.2004, 1 ♀ (SW). **Kořenov [9]:** 19.VI.2006, 9 ♂♂, 1 ♀ (SW). **Krásná Studánka [10]:** 19.VI.2003, 4 ♂♂ (SW). **Křížový vrch PR [11]:** 3.VIII.2004, 1 ♂, 2 ♀♀ (SW). **Malá Strana PR [13]:** 4.VII.2004, 1 ♀ (SW). **Oldřichov v Hájích [15]:** 7.VII.2004, 8 ♂♂, 2 ♀♀ (SW). **Rejdice [18]:** 30.V.-16.VI.2005, 4 ♀♀ (ET); 16.VI.-5.VII.2005, 1 ♂ (ET).

Beris strobli Dušek & Rozkošný, 1968

Tento druh byl původně považován za holarktický, ale po oddělení druhu *B. hauseri* vyžaduje jeho rozšíření revizi. Věrohodně byl zatím potvrzen v Německu, Švýcarsku, Rakousku, České republice a Maďarsku. Častější je v podhůří a středních polohách.

Bukovec PR [2b]: 7.VI.2004, 2 ♂♂ (SW). **Malá Strana PR [13]:** 16.-29.V.2003, 2 ♂♂, 1 ♀ (MT). **Rejdice [18]:** 3.-19.V.2005, 2 ♂♂, 3 ♀♀ (YPT), 4 ♂♂ (ET). **Tichá říčka PP [21]:** 6.V.-2.VI.2004, 2 ♂♂ (CFT); 2.-25.VI.2004, 1 ♂, 2 ♀♀ (MT).

Beris vallata (Forster, 1771)

Evropský druh rozšířený na severu do jižního Švédska, zatím nezjištěn na Balkáně. Larvy žijí v půdě na vlhkých loukách a poblíž pramenišť.

Černousy-V Polí [3]: 14.VI.-1.VII.2007, 1 ♀ (MT); 1.-25.VII.2007, 1 ♀ (MT).

Chloromyia formosa (Scopoli, 1763)

Palearktický druh, jehož areál pokrývá celou Evropu a severní Afriku, na východě zasahuje až po východní Sibiř. Druh byl zavlečen i do Severní Ameriky. Larvy žijí v půdě s vysokým obsahem humusu.

Bílý Potok [1]: 5.-29.VII.2005, 2 ♀♀ (MT); 29.VII.-19.VIII.2005, 2 ♀♀ (MT). **Krásná Studánka [10]:** 19.VI.2003, 1 ♂ (SW). **Oldřichov v Hájích [15]:** 7.VII.2004, 1 ♀ (SW).

Microchrysa polita (Linnaeus, 1758)

Nejhojnější druh rodu, který je rozšířen po celé Evropě a palearktické Asii; také byl zavlečen do Severní Ameriky. Larvy jsou fytozaprofágní.

Bílý Potok [1]: 29.VII.-19.VIII.2005, 1 ♀ (MT). **Bukovec PR [2b]:** 22.VI.2005, 2 ♀♀ (SW). **Černousy-V Poli [3]:** 1.-25.VII.2007, 3 ♂♂ (MT). **Frydlant [5]:** 22.V.2006, 4 ♀♀ (SW). **Horní Pertoltice [6]:** 14.V.-14.VI.2007, 3 ♀♀ (MT). **Jedlový důl PR [8]:** 19.-30.V.2005, 1 ♀ (MT); 6.-28.VII.2005, 1 ♂ (MT). **Kořenov [9]:** 19.VI.2006, 2 ♂♂ (SW). **Malá Strana PR [13]:** 16.-29.V.2003, 3 ♀♀ (MT); 5.-20.VIII.2003, 2 ♂♂ (MT); 2.-27.IX.2003, 1 ♂ (MT); 2.VI.2004, 2 ♀♀ (SW). **Meandry Smědé PR [14a]:** 19.-31.V.2005, 1 ♂, 2 ♀♀ (MT); 31.V.-22.VI.2005, 2 ♂♂ (MT); **[14b]:** 14.VI.-1.VII.2007, 1 ♀ (MT); 1.-25.VII.2007, 1 ♂ (MT). **Rejdice [18]:** 19.-30.V.2005, 1 ♀ (YPT); 25.V.2005, 1 ♀ (SW). **Tichá říčka PP [21]:** 6.V.-2.VI.2004, 1 ♀ (CFT); 8.VI.2004, 1 ♀ (SW). **U Kyselky [22]:** 20.VI.-13.VII.2006, 1 ♂ (MT). **Zlatá Olešnice [23]:** 4.VI.2004, 1 ♂, 1 ♀ (SW).

Neopachygaster meromelas (Dufour, 1841)

Patrně evropský druh, jehož areál sahá až na Blízký východ. Roztroušené lokality jsou známy od Skandinávie až po Španělsko a Korsiku, spolehlivé údaje však zatím chybí např. z Itálie a Balkánu. Larvy žijí pod kůrou listnatých stromů.

Horní Pertoltice [6]: 14.VI.-1.VII.2007, 1 ♀ (MT).

Pachygaster leachii Curtis, 1824

Evropský druh, který zřejmě chybí ve Finsku a Dánsku, je prokázán i v Zakavkazí. Larvy žijí pod kůrou listnatých stromů.

Rejdice [18]: 5.-28.VII.2005, 1 ♀ (ET).

Sargus iridatus (Scopoli, 1763)

Eurosibiřský druh, který je rozšířený od Evropy až po Mongolsko. Larvy jsou fytozaprofágní až koprofágní.

Bílý Potok [1]: 19.VIII.-4.IX.2005, 3 ♂♂, 1 ♀ (YPT). **Kořenov [9]:** 19.VI.2006, 1 ♀ (SW). **Oldřichov v Hájích [15]:** 24.V.2003, 1 ♂ (SW). **Rejdice [18]:** 16.VI.-5.VII.2005, 1 ♂, 1 ♀ (ET). **Šolcův rybník [20]:** 30.IV.-18.VI.2002, 2 ♀♀ (MT). **U Kyselky [22]:** 20.VI.-13.VII.2006, 1 ♀ (YPT); 13.VII.-3.VIII.2005, 1 ♂ (YPT).

Zhodnocení výsledků

V letech 2002–2007 byl proveden odchyt materiálu (celkem 368 kusů) na 23 lokalitách v Jizerských horách a na Frydlantsku. Zjištěný počet druhů je překvapivě nízký (celkem 13 druhů, což představuje 19,7 % fauny České republiky a 23,2 % fauny Čech), nebyl zachycen žádný druh vázaný výlučně na vodní stanoviště (bažiny, okraje rybníků a bystřiny). Vhodné lokality se nepochybně ve zkoumané oblasti vyskytují, i když nejsou tak početné jako např. v Biosférické rezervaci Pálava nebo Národním parku Podyjí. Vysvětlením může být i to, že počet stanovišť vhodných pro tyto vzácné druhy se v posledních letech stále snižuje. Navíc je většinou doba výskytu akvikolních druhů jen krátká, takže mohou uniknout pozornosti i při relativně intenzivním výzkumu.

Nejhojnějším a zároveň nejrozšířenějším druhem je *Beris chalybata* (177 ks, tj. 47,3 %), dále následují *B. morrisii* (66 ks, 17,6 %) a *Microchrysa polita* (39 ks, 10,4 %). Z hlediska zoogeografické příslušnosti je většina druhů (10, tj. 76,9 %) evropského původu, i když některé jsou omezeny spíše na západní a střední Evropu (*Beris geniculata*, *B. hauseri*) nebo střední a jižní Evropu (*Actina chalybea*). Zbylé tři druhy mají rozšíření eurosibiřské (*Sargus iridatus*), euroasijské (*Microchrysa polita*) nebo palearktické (*Chloromyia formosa*). Poslední dva druhy byly patrně s lodní dopravou zavlečeny i do Severní Ameriky.

Ve studovaném materiálu jsme zaznamenali celkem 15 jedinců nedávno popsaného druhu *Beris hauseri*, který se vyskytoval na 4 lokalitách. Tento druh je poprvé oznámen z území Čech a představuje tak v tomto smyslu doplnění seznamu českých a slovenských druhů (Rozkošný 2006).

Podle biologie larev převažují nápadné druhy, které žijí v půdě a mechu (rody *Actina*, *Beris*) nebo vykazují vedle fytozaprofágie až různou míru koprofágie (rody *Chloromyia*, *Microchrysa*, *Sargus*). Skupinu saproxylických druhů žijících pod kůrou listnatých stromů zastupují *Neopachygaster meromelas* a *Pachygaster leachii*. K nejcennějším územím Jizerských hor patří podle výskytu bráněnkovitých PR Bukovec [2], největší druhová pestrost byla zaznamenána na lokalitě Rejdice [18].

Poděkování. Předložená studie byla zpracována s podporou Ministerstva školství České republiky v Praze a Masarykovy univerzity v Brně (výzkumný záměr MSM 0021622416).

LITERATURA

- NERUDOVÁ-HORSÁKOVÁ J. 2006: Čihalkovití (Rhagionidae) a bráněnkovití (Stratiomyidae) (Diptera, Tabanomorpha) CHKO Kokořínsko. (Rhagionidae and Stratiomyidae (Diptera, Tabanomorpha) of Kokořínsko Protected Landscape Area). In: BERAN L. (ed.): Bezobratlí Kokořínska (Invertebrates of Kokořínsko). *Bohemia centralis*, 27: 431-436 (in Czech, English abstr.).
- PRUNER L. & MÍKA P. 1996: Seznam obcí a jejich částí v České republice s čísly mapových polí pro síťové mapování fauny. (List of settlements in the Czech Republic with associated map field codes for faunistic grid mapping system). *Klapalekiana*, 32 (Suppl.): 1-115 (in Czech, English summ.).
- ROZKOŠNÝ R. 1982-1983: *A biosystematic study of the European Stratiomyidae (Diptera)*. Vols 1-2. W. Junk, The Hague-Boston-London, 401+431 pp.
- ROZKOŠNÝ R. 1998: Xylomyiidae, Stratiomyidae. In: ROZKOŠNÝ R. & VAŇHARA J. (eds): Diptera of the Pálava Biosphere Reserve of UNESCO I. *Folia Fac. Sci. Nat. Univ. Masaryk. Brun., Biol.*, 99: 139-144.
- ROZKOŠNÝ R. 2000: Insecta: Diptera: Stratiomyidae. In: SCHWOERBEL J. & ZWICK P. (eds): *Süßwasserfauna von Mitteleuropa*. Vol. 21/18. Spektrum, Heidelberg-Berlin, 110 pp.
- ROZKOŠNÝ R. 2005: Stratiomyidae. In: PAPE T. (ed.): *Fauna Europaea: Diptera Brachycera*. Version 1.2. Available online at <http://www.fauaneur.org>.
- ROZKOŠNÝ R. 2006: Stratiomyidae Latreille, 1802. In: JEDLIČKA L., STLOUKALOVÁ V. & KÚDELA M. (eds): *Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia*. Electronic version 1. <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera> and CD-ROM (ISBN 80-969629-0-6).
- ROZKOŠNÝ R. & BARTÁK M. 2000: Stratiomyidae. In: BARTÁK M. & VAŇHARA J. (eds): Diptera in an Industrially Affected Region (North-Western Bohemia, Bilina and Duchcov Environs) I. *Folia Fac. Sci. Nat. Univ. Masaryk. Brun., Biol.*, 104: 141-146.
- ROZKOŠNÝ R., KUBÍK Š. & BARTÁK M. 2005: Stratiomyidae, pp. 129-135. In: BARTÁK M. & KUBÍK Š. (eds): *Diptera of Podýjí National Park and its Environs*. Česká zemědělská univerzita v Praze, 432 pp.
- STUKE J. H. 2004: Eine neue Art der Gattung *Beris* Latreille, 1802 aus Mitteleuropa. *Beitr. Entomol.*, 54: 333-342.
- VONIČKA P. 2008: Entomologický výzkum Jizerských hor a Frýdlantska v letech 2000-2007. (Entomological survey of the Jizerské hory Mts and Frýdlant region in 2000-2007). *Šborn. Severočes. Muz., Přír. Vědy*, Liberec, 26: 3-12 (in Czech, English summ.).
- VONIČKA P. & VIŠŇÁK R. 2008: Základní charakteristika zkoumaného území Jizerských hor a Frýdlantska. (General characteristics of the study area in the Jizerské hory Mts and Frýdlant region). *Šborn. Severočes. Muz., Přír. Vědy*, Liberec, 26: 13-33 (in Czech, English summ.).
- WOODLEY N. E. 2001: *A World Catalog of the Stratiomyidae (Insecta, Diptera)*. Backhuys Publishers, Leden, 475 pp.

SUMMARY

Thirteen species of the family Stratiomyidae were recorded in the Jizerské hory Mts and Frýdlant region by means of sweeping, combined flight traps, emergence traps, Malaise and

yellow pan traps during vegetation periods in 2002–2007. *Beris hauseri* was found in Bohemia for the first time. From the zoogeographical point of view, 10 species (i.e. 79.6%) represent European elements, *Sargus iridatus* shows a Eurosiberian type of distribution, *Microchrysa polita* displays a Euroasian and *Chloromyia formosa* even a Palaearctic range, the latter two being introduced to North America as well. Larvae of the species examined are mostly terrestrial, living in soil or moss (*Actina*, *Beris*) or show coprophagous tendencies (*Chloromyia*, *Microchrysa*, *Sargus*), larvae of *Neopachygaster meromelas* and *Pachygaster leachii* live under the bark of deciduous trees. Surprisingly, no species developing in water were found.